

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Lemminkainen Norge AS avd Otta

Dato for inspeksjonen: 08.09.2011

Saksnummer: 2011/5964

Kontaktpersoner ved kontrollen

Fra virksomheten: Hans Petter Skjellum	Fra Fylkesmannen: Elin Hilde og Torunn Margrete Bjerke
--	--

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert under inspeksjonen ved Lemminkainens asfaltverk på Sandbumoen ved Otta.

Avvik og anmerkninger er beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Vi ber virksomheten om en skriftlig tilbakemelding innen 3 uker om retting av avvik. Oppfølging etter inspeksjonen er nærmere omtalt på neste side.

Kontrollert virksomhet og anlegg

Ansvarlig virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr (underenhet): 974 291 827	Eies av (org.nr): 983 065 309
Besøksadresse: Sandbumoen ved Otta	Telefon:
Bransjenr. (NACE-kode): 23.990 Produksjon av ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted	E-post: hps@lemminkainen.no

Kontrollert anlegg

Navn: Lemminkainen Norge AS avd Otta	Anleggsnr*: 0517.0002.01
Kommune: Sel 0517	Anleggsaktivitet: Asfaltverk
Fylke: Oppland	Risikoklasse.: 3
Tillatelse sist oppdatert: 03.12.87	Saksnr (dagens): 2009/5287

* refererer til forurensningsmyndighetenes database *Forurensning*

Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen er gjennomført i perioden 29. august – 9. september 2011 i en nasjonal tilsynsaksjon overfor anlegg som produserer asfalt.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Håndtering og bruk av kjemikalier
- Utslipp av støv og støy inkludert måleprogram
- Håndtering og viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- Internkontroll inkludert risikovurdering

Rapportens status: Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus. Rapporten beskriver situasjonen på tidspunktet for inspeksjonen.

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

Ingen tilbakemelding.

Fylkesmannen avdekket ingen avvik innen de områdene som ble kontrollert. Vi anser derfor oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvik beskrevet i denne rapporten. Vi ber om en skriftlig redegjørelse og bekreftelse om retting av avvik innen 3 uker. Vi ber også om tilbakemelding om anmerkningen som er gitt.

Informasjon om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilfredsstillende tilbakemelding om oppfølging av avvik innen 3 uker, kan Fylkesmannen vedta tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

Et eventuelt vedtak vil gå ut på at tvangsmulkt påløper dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilfredsstillende bekreftelse på retting av avvik innen 3 uker etter at vedtak om tvangsmulkt er fattet. Et slikt vedtak vil først bli forhåndsvarslet, jf § 16 i forvaltningsloven.

Orientering om gebyrsats for kontrollen, Virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-3. § 39-6 regulerer gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Virksomheten er ved enkeltvedtak plassert i risikoklasse 3 (tidligere kalt kontrollklasse). Dette innebærer at virksomheten skal betale en gebyrsats på kr 11 400,-.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om *vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven)
- Lov av 19. juni 1970 om *kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om *begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) kap. 24. Forurensninger fra asfaltverk

- Forskrift av 1. juni 2004 om *gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften) kap. 11. farlig avfall
- Forskrift av 6. desember 1996 om *systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverket finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser og dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannens inspeksjon, gjeldende avvik er markert:

Avvik 1

Virksomheten mangler særskilt tillatelse etter forurensningsloven

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 24-2 om virksomheter som må ha særskilt tillatelse etter forurensningsloven og § 24-3 om plassering av asfaltverk

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har en produksjonskapasitet på 200 tonn eller mer per time (forurensningsforskriften § 24- 2)
- b) Virksomheten er stasjonært plassert nærmere enn 300 m fra bebyggelse eller naturområde (forurensningsforskriften § 24-3)

Avvik 2

Virksomheten har brutt meldeplikten til fylkesmannen

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 24-11 om meldeplikt / Tillatelsen

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) < navn på virksomheten > har ikke meldt fra om oppstart av virksomheten (§ 24-11)
- b) Virksomheten har ikke meldt fra om endringer/utvidelser (§ 24-11)

Avvik 3

Virksomhetens håndtering av kjemikalier er mangelfull

Avvik fra: Produktkontrollen § 3 om aktsomhetsplikt og § 3 a om substitusjonsplikt, forurensningsloven § 7, internkontrollforskriften

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke oversikt over hvilke kjemikalier som benyttes i produksjonsprosessen (internkontrollforskriften § 5 punkt 6)
- b) Virksomheten har ikke vurdert substitusjon for de kjemikaliene de benytter (produktkontrollen § 3 a)
- c) Virksomhetens lagring av kjemikalier er mangelfull og kan føre til forurensning av vann og grunn (forurensningsloven § 7 1. ledd og produktkontrollen § 3)
- d) Virksomheten har ikke tilgjengelig oppdaterte datablad (internkontrollforskriften § 5 punkt 7)

Kommentarer:

På produksjonsanlegget var det en perm med sikkerhetsdatablad. Noen av databladene var eldre enn 2009, for eksempel fra 2002 og 2003. Databladene skal ikke være eldre enn fra 2009. De var ifølge bedriften skrevet ut fra Cobuilder i 2011. Det bør også være en oversikt foran i permene som gir oversikt over produktene og eventuelt hvor de brukes.

Ellers var man på anlegget ikke kjent med substitusjonsplikten. Det var ikke dokumentasjon på gjennomførte substitusjonsvurdering.

Avvik 4

Virksomhetens tekniske installasjoner og utslippskontroll til luft er mangelfull

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 24-4 om støvflukt, og 24-5 om utslipp av støv til luft, 24-6 om skorsteinshøyde og 24-7 om lukt / Tillatelse

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke iverksatt tiltak som er nødvendig for å hindre spredning av diffust støv (§ 24-4)
- b) Virksomheten renser ikke avgass fra tørketrommel i renseanlegg i henhold til krav i forskriften (§ 24-5)
- c) Støvkonsentrasjonen i skorsteinen overstiger 50 mg/ Nm³ tørr gass (§ 24-5)*
- d) Sikteanlegg og andre støvende anleggsdeler er ikke innebygget eller ikke koblet til filter (§ 24-5)
- e) Skorsteinshøyden er ikke i henhold til krav i forskrift /tillatelse (§ 24-6)
- f) Virksomheten har problemer med sjenerende lukt fra anlegget, men har ikke iverksatt tiltak for å redusere dette (§ 24-7)

Avvik 5**Virksomheten overholder ikke støykrav**

Avvik fra: Forurensingsforskriften 24-8 om støy / Tillatelse

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har overskredet støygrenser i forskrift / tillatelse (§ 24-8)*

Avvik 6**Virksomheten mangler dokumentasjon på at målinger og beregninger av støy og utslipp til luft skjer i henhold til krav.**

Avvik fra: Forurensingsforskriften § 24-9 om målinger og beregning av utslipp, og § 24-10 om journalføring

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under. Markering med * betyr at disse kravene for eksisterende virksomhet skal være oppfylt før utgangen av 2011. Det gis ikke avvik ved kontrolltidspunktet i september 2011.

- a) Virksomheten har ikke målt utslipp av støy i henhold til krav (§ 24-9)*
- b) Virksomheten har ikke kartlagt eller målt støynivå til omgivelsene i henhold til krav (§ 24-9) *
- c) Virksomheten kan ikke dokumentere at målingene er representative for normal drift (§ 24-9) *
- d) Prøvetaking og analyser av utslipp til luft utføres ikke etter anerkjent standard (§ 24-9) *
- e) Virksomheten mangler et måleprogram (§ 24-9) *
- f) Virksomheten følger ikke eget måleprogram (§ 24-9) *
- g) Virksomheten mangler journalføring av opplysninger om målinger (§ 24-10) *

Avvik 7:**Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull**

Avvik fra: Avfallsforskriften kapittel 11 og forurensningsloven § 7 1. ledd / tillatelse

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Farlig avfall lagres på en måte som kan føre til fare for forurensning til vann og grunn (forurensningsloven § 7 1. ledd og avfallsforskriften § 11-5)
- b) Farlig avfall lagres i skadet eller utett emballasje (avfallsforskriften § 11-5)
- c) Farlig avfall mangler merking eller er feilmerket (avfallsforskriften § 11-5)
- d) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende (avfallsforskriften § 11-5).
- e) Virksomheten overholder ikke leveringsplikten og har lagret farlig avfall i mer enn ett år (avfallsforskriften § 11-8)

- f) Virksomheten har ikke levert farlig avfall i forbindelse med driftsstans utover 3 måneder (avfallsforskriften § 11-8)
- g) Virksomheten har ikke levert sitt farlige avfall ved til godkjent mottak (avfallsforskriften § 11-8)
- h) Virksomheten har ikke deklarerert eller har feildeklarerert sitt farlige avfall (avfallsforskriften § 11-12)
- i) Farlig avfall blandes sammen med annet avfall (avfallsforskriften § 11-5)
- j) Ulike typer farlig avfall sammenblandes og dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet (avfallsforskriften § 11-5)

Avvik 8:
Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, § 4 og § 5 2. ledd nr.1-8.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke etablert internkontroll (internkontrollforskriften § 4)
- b) Virksomheten kjenner ikke til hvilke lover og forskrifter som gjelder for dem (internkontrollforskriften § 5 nr 1)
- c) Virksomheten mangler vesentlige skriftlige rutiner i sin internkontroll (internkontrollforskriften § 5 nr 7)
- d) Virksomheten har ikke utarbeidet og innarbeidet et måleprogram i sin internkontroll (internkontrollforskriften § 5 nr 7, forurensningsforskriften § 24-9)*
- e) Virksomheten mangler rutiner for avviksbehandling (internkontrollforskriften § 5 nr 7)
- f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller har mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (internkontrollforskriften § 5 punkt 6)

Kommentarer:

Rutiner, farlig avfall

Hos bedriften forelå det en skriftlig rutine for "*håndtering av avfall*" fra 2008. Men denne var mangelfull og ikke oppdatert. Den gjelder alt avfall, men det bør være en egen rutine for farlig avfall. I eksisterende rutine nevnes noen typer farlig avfall/spesialavfall som oppstår, men f eks spraybokser og forurensede absorberende burde nevnes. Listen bør gjennomgås, slik at man er oppmerksom på hva som er farlig avfall som skal deklarereres og leveres til godkjent mottak. Det er nevnt eldre forskrifter som er utgått, f eks om spesialavfall, brunt papir og batterier. Det bør ikke nevnes noe om kommunal fyllplass i rutinen. Det er svært få avfallstyper som nå kan gå til deponi. Metall bør gjenvinnes.

Jf § 5 2. ledd nr 6 i internkontrollforskriften:

"Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

- iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Utskrift fra register over innlevert farlig avfall, NORBAS, viser at Lemminkainen ved avdeling Otta kun har levert farlig avfall som olje- og fettavfall til Arnkværn Renovasjon de siste årene, senest registrert i 2010. Ved inspeksjonen ble det nevnt at oljefilter ble levert hos Lemminkainen på Lillehammer.

Dette viser at det er behov for en rutine som også viser hvor og når farlig avfall skal leveres, lagring og merking bør fremgå, hvem som er ansvarlig. Det er i henhold til § 11-8 i avfallsforskriften plikt til årlig levering av farlig avfall. Dette gjelder når mengden blir 1 kg.

Også ved driftsstans ut over 3 mnd inntre leveringsplikten, jf teksten i avvik 7 f). Dette må følges opp hos bedriften. Det er viktig at bedriften kan dokumentere hva som skjer med det farlige avfallet som oppstår.

Risikovurdering

Det var gjennomført risikovurdering for arbeid med utlegging av asfalt. Men det kunne ikke dokumenteres at det var gjort risikokartlegging og –vurdering for arbeid, anlegg og prosesser på produksjonsanlegget på Sandbumoen. En risikovurdering må omfatte alle miljøforhold ved anlegget; utslipp til luft inkludert luktutslipp, til vann og støy.

Det må på bakgrunn av risikovurderingen vurderes å gjennomføre tiltak for å minske risiko for utslipp. Eventuelle tiltak føres opp i en handlingsplan og følges opp videre. Det er viktig at alle ansatte deltar ved risikokartlegging og videre oppfølging.

Jf § 5 2. ledd nr 6 i internkontrollforskriften:

”Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

- kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.”

Lemminkainen har også pukkverk/knuseverk i samme område. På grunn av boligene i nærområdet er det utarbeidet en miljøplan for masseuttaket på Sandbumoen inkludert asfaltverket. Her er nevnt tiltak mot f eks støv og revevegetering av området. Det anses ikke som en fullstendig miljørisikovurdering.

Avvikshåndtering

Når det gjelder avviksregistrering så var det hos Lemminkainen et system for det, men det var i mindre grad registrert avvik angående ytre miljø på produksjonsanlegget, det var mest brukt ved asfaltleggingen.

Avvik 9:

Virksomheten benytter avfall som brensel uten tillatelse

Avvik fra: Avfallsforskriften kapittel 10.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten benytter avfall som brensel uten å ha tillatelse til avfallsforbrenning (avfallsforskriften § 10-4)

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Anmerkning 1:

Det er mangler angående kravet om støymåling.

Virksomheten hadde ved kontrolltidspunktet ikke planlagt støymålinger for asfaltverket i år. Det foreligger en støyrapport fra 2010, men denne er mangelfull. Kravet i § 24-9 i forskriften er at støymålinger skal gjøres hvert år for stasjonære verk, og første måling må skje før det har gått ett år etter at forskriften trådte i kraft. Forskriften trådte i kraft 01.01.11 for eksisterende anlegg. Dette betyr at støymåling må være utført før utgangen av 2011 dersom det ikke skal foreligge avvik på dette punktet i år.

Andre forhold /kommentarer

Reguleringsplan og konsekvensutredning

Asfaltverket på Sandbumoen har vært i drift siden 1975. Anlegget ligger så nær bebyggelse (boliger) at det fortsatt skal ha en utslippstillatelse etter forurensningsloven. Tillatelsen fra 1987 skal oppdateres, men vi avventer konsekvensutredning og behandling reguleringsplan i kommunen. Da kravene i kap 24 i forurensingsforskriften er strengere enn tillatelsen, så må bedriften følge kravene i forskriften. Det er viktig med fortløpende i reguleringsprosessen slik at spørsmålet om nye driftstider blir avklart.

Det har også blitt regulert og bygd boliger ganske nær asfaltverket. Dette har gitt støy- og støvplager i området. Dette gjør det særlig viktig å følge opp miljøsituasjonen og gjennomføre forbedringstiltak.

Støvnedfall, krav til knuseverk

Det er målt nedfall av støv i 5 perioder i 2010 og resultatet fra 2 analyseperioder forelå for 2011 ved kontrollen. Etter dette har vi mottatt ytterligere 2 prøver for 2011. Prøvene er i 2010 tatt ved de 2 nærmeste bolighus, dvs hver periode i 2010 har 2 prøver. En av prøvene i år (3. mai - 6. juni) hadde for høy verdi; 5,90 g mineralsk støv pr m². Kravene angående nedfallsstøv gjelder for knuseverk, jf kap 30 i forurensningsforskriften. Grenseverdien er 5 g/m². For 2011 er det målt bare på ett sted, dvs det foreligger pr i dag 4 prøveresultater for 2011.

Oljeutskiller

Det er et verksted på området som har oljeutskiller, men dette bygget er ikke i bruk, ifølge bedriften pga asbestholdige materialer.